

POSTANOWIENIE

Dnia 23 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

w sprawie wniosku obrońcy **J. K.** o zbadanie spełnienia przez sędziego SN **Marka Motuka** wymogów niezawisłości i bezstronności na podstawie art. 29 § 5-9 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 23 września 2024 r., wniosku SSN Marka Motuka o wyłączenie sędziów Sądu Najwyższego: Małgorzaty Gierszon, Waldemara Płóciennika i Dariusza Dończyka od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZB 2/24 na podstawie art. 22 § 1 k.p.k.

postanowił:

zawiesić postępowanie z wniosku SSN Marka Motuka o wyłączenie sędziów na czas trwania zawieszenia postępowania w sprawie o sygn. I ZB 2/24.

UZASADNIENIE

Obrońca obwinionego J. K. złożyła do Sądu Najwyższego kasację od orzeczenia Naczelnego Sądu Lekarskiego z dnia 27 stycznia 2022 r. - sygn. [...]. Sprawa ta została zarejestrowana w repertorium Izby Odpowiedzialności

Zawodowej Sądu Najwyższego pod sygn. II ZK 106/22, a sędzią sprawozdawcą został wyznaczony w dniu 14 grudnia 2023 r. sędzia Marek Motuk.

Pismem z dnia 28 grudnia 2023 r. obrońca wniosła w trybie art. 29 § 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, o zbadanie spełnienia przez SSN Marka Motuka wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu. Sprawa ta została zarejestrowana w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego pod sygn. akt I ZB 2/24 zaś do jej rozpoznania zostali wylosowani sędziowie Sądu Najwyższego w osobach: Joanna Lemańska (przewodnicząca), Małgorzata Gierszon (sprawozdawca), Waldemar Płociennik, Dariusz Dończyk i Elżbieta Karska.

W piśmie z dnia 29 sierpnia 2024 r. sędzia Marek Motuk wniósł w trybie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. w zw. z art. 10 § 1 i art. 29 § 24 u SN. o wyłączenie od rozpoznania sprawy I ZB 2/24 sędziów Sądu Najwyższego: Małgorzaty Gierszon, Waldemara Płociennika i Dariusza Dończyka wskazując, że wskazani sędziowie w październiku 2022 r. podpisali oświadczenie, w którym wyrazili pogląd, iż wszyscy sędziowie Sądu Najwyższego powołani na wniosek KRS ukształtowanej w trybie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. pozbawieni są przymiotu niezależności i niezawisłości i z tego względu ich udział w składzie orzekającym w każdym wypadku skutkuje nienależytym składem sądu i nieważnością postępowania i w związku z czym odmawiają orzekania z osobami powołanymi do Sądu Najwyższego w takiej procedurze.

Wnioskodawca podkreślił, że podpisane pod oświadczeniem osoby, w tym wskazane we wniosku, powołały się przy tym na uchwałę połączonych Izb Sądu Najwyższego – Izba Cywilna, Karna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA-4110-1/20, która w ich ocenie ma moc wiążącą zasady prawnej. Sędzia w swoim wniosku zauważył także, że z uwagi na to, iż

nie została ta uchwała wpisana do Księgi Zasad Prawnych, nie posiada mocy zasady prawnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przed wszystkim należy wskazać, czego prawdopodobnie nie zauważył wnioskujący sędzia Marek Motuk, że postanowieniem z dnia 6 marca 2024 r. Sąd Najwyższy zawiesił postępowanie w sprawie o sygn. I ZB 2/24, a dotyczącej zbadania spełnienia przez SSN Marka Motuka wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie kasacyjnej II ZK 106/22 do czasu rozpoznania przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej pytań prejudycjalnych przedstawionych postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2023 r., w sprawie CB 40/23.

Mając na uwadze treść art. 22 § 1 k.p.k., który nie wskazuje na zamknięty katalog powodów zawieszenia, należy przyjąć, że zastosowanie instytucji zawieszenia dopuszczalne jest nie tylko w sytuacjach wskazanych w tym przepisie, ale także wtedy, gdy sąd na mocy art. 193 Konstytucji RP wystąpi do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym co do zgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi lub ustawą, jeżeli od odpowiedzi na pytanie prawne zależy rozstrzygnięcie sprawy toczącej się przed sądem. Do przyczyn umożliwiających zawieszenie postępowania należy zaliczyć również wystąpienie przez sąd polski - w trybie art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (dalej: TFUE) - z pytaniem prejudycjalnym do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, jeżeli oczekiwanie na orzeczenie tego Trybunału przybierze taki wymiar czasowy, że nie wystarczy odroczenie rozprawy.

W takiej sytuacji, do czasu zakończenia postępowania w sprawie CB 40/23, które zostały przez Sąd Najwyższy zainicjowane, przedstawionym pytaniem prawnym przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej i

mając na uwadze treść art. 22 § 3 k.p.k. w istocie uniemożliwiający w okresie zawieszenia postępowania rozpoznanie wniosku w postępowaniu incydentalnym, konieczne stało się na podstawie art. 22 § 1 k.p.k. zawieszenie tego postępowania, uznając że zachodzi długotrwała przeszkoda uniemożliwiająca prowadzenie tego postępowania incydentalnego o wyłączenie sędziego ze składu sądu procedującego w postępowaniu testowym.

Musi natomiast budzić zdziwienie, że wnioskujący sędzia Marek Motuk nie zauważył, że wpisywanie uchwał do właściwych ksiąg zasad prawnych było przewidziane po raz ostatni w ustawie o Sądzie Najwyższym z dnia 15 lutego 1962 r. (art. 29). Kolejne ustawy o Sądzie Najwyższym, a więc z dnia 20 września 1984 r. (art. 21), z dnia 23 listopada 2002 r. (art. 61 § 6) oraz obowiązująca obecnie ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. (art. 87 § 2) jednoznacznie wskazują, że uchwały pełnego składu Sądu Najwyższego, składu połączonych izb oraz składu całej izby uzyskują moc zasady prawnej już z chwilą ich podjęcia. Uchwała połączonych Izb Sądu Najwyższego – Izba Cywilna, Karna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA-4110-1/20, posiada więc moc zasady prawnej i obowiązuje wszystkie składy orzekające Sądu Najwyższego, albowiem do chwili obecnej od niej nie odstąpiono w sposób opisany w art. 88 obecnie obowiązującej ustawy o Sądzie Najwyższym.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[M. T.]

[ms]

